

Artikel fra 22.10.2006

Et rov- mord rystede landet

GRIM SAG: For at begå en så bestialsk forbrydelse for penge må man lukke al menneskelighed ude. Sådan beskriver pensioneret efterforsker drabet på Antik Andersen for 40 år siden.

Fiskeren er vred over larmen fra spritbådene, der buldrer ude fra Alssund. Andet hører den gamle mand ikke, før han fortsætter sin spadseretur gennem vintermørket og Sønderborgs havnekvarter.

Han skulle egentlig have været oppe at besøge sin datter, men den gamle mand har glemt, at hun er bortrejst i weekenden. Datteren plejer ellers at smøre mad til sin far om fredagen, og det er grunden til, at han er sulten.

Det blev også til et par øl med vennerne i antikvitethandlens baglokale efter lukketid. Nu er det sengetid. Så den gamle mand med hatten og cigaren sætter kursen hjemad, gennem Store Rådhusgade og ned til ejendommen i Perlegade 20, hvor han bor til leje ovenover slagtermester Herman Franke.

Klokken er omkring halv elleve, da den gamle mand går op ad trappen til anden sal.

Han låser døren op og træder ind til sin brutale skæbne. Den 77-årige mand bliver udsat for et brutalt rovmord, der ryster hele Danmark.

Mordet

Tre voldsomme slag mod baghovedet med en stump genstand knuser kraniet på Antik Andersen, som den kendte skikkelse kaldes. Hatten falder af, og blodet flyder fra hovedet, mens den gamle mand dødelig såret sætter sig til modværge.

Han flår en hårtot ud af sin drabsmand, men snart er det forbi. Antik Andersen synker livløs om på gulvet mellem køkkenet og soveværelset.

Morderen retter opmærksomheden mod sit offers inderlomme. Med nervøse fingre flår han lommen i stykker for at få det, han er kommet efter: Antik Andersens store tegnebog.

De to pengeskabe med antikvitethandlerens betragtelige formue bliver der ikke gjort noget forsøg på at bryde op.

Drabsmanden forsvinder ud i mørket, og 40 år senere er mordet på Antik Andersen aldrig blevet opklaret.

Nyheden

Den februarformiddag i 1967 virker alt, som det plejer. Jydske Tidende sidder i døren til lejligheden på anden sal, men døren står på klem, og indenfor er der noget helt galt. Antik Andersens lig bliver fundet af to tyske møntsamlere, en far og en søn, der forfærdede straks kontakter politiet. En ambulance bliver bestilt, inden to betjente, Olaf Svane og Knud Hansen, løber de cirka 100 meter fra stationen til gerningsstedet.

Knud Hansen er den første, der går ind.

– Det var ikke noget rart syn. Der lå en mand på gulvet. Han havde gået rundt i lejligheden og skrabet sine hænder mod væggen, inden han var faldet om, kunne vi se. Der var en masse blod, husker han.

Knud Hansen står vagt, mens kollegaen løber tilbage til stationen og sætter sagen i gang. Hele kriminalpolitiet sættes straks på sagen, og i løbet af natten kommer der forstærkninger fra Rigspolitiets rejsehold i København.

Den tragiske nyhed går som en løbeild gennem Sønderborg.

Alle kender Antik Andersen, og forbrydelsen ryster byen. Dagen efter er alle søndagsaviserne fyldt med reportager om mordet. Om mandagen følger formiddagsbladene trop.

Efterforskningen

Antik Andersen obduceres på Sønderborg Sygehus, hvor man konstaterer, at de tre slag mod kraniet har slået ham ihjel, men ikke øjeblikkeligt. Man finder også ud af, at den gamle mand hverken har spist eller drukket i flere timer før sin død.

En af århundredets største drabsefterforskninger er i gang, og alt sættes ind på at kortlægge Antik Andersens færden og finde drabsmanden. Det gælder om at finde ud af, hvem Antik Andersen har været i selskab med, efter at han talte med fiskeren ved havnen. Opmærksomheden rettes mod en mand i mørknet jakke. Han bliver fundet, men har et sikkert alibi. Dernæst kommer en tysker i søgelyset. Han bliver afhørt i Hamborg af to kriminalbetjente fra Sønderborg og to fra rejseholdet – også her er alibiet i orden.

På et tidspunkt kommer en 33-årig betjent fra Sønderborg ind i sagen. Han er en af Andersens bekendte, og det hævdes, at hans pengeforbrug i månederne efter mordet var betydelig større end hans gage. Undersøgelser viser dog, at han finansierede sit forbrug ved lån og gældsstiftelse.

For at fjerne enhver tvivl bliver der taget prøver af betjentens hår og hans knippel, ligesom de øvrige 36 knipler fra politiet i Sønderborg sendes til Rigspolitiets tekniske afdeling i Kolding. Ingen af delene belaster politimanden i forhold til drabet.

Håbet

Under efterforskningen af drabet på Antik Andersen får politiet flere end 1000 henvendelser, der bliver skrevet 1100-1200 rapporter, og et sted mellem 3000 og 4000 personer bliver afhørt – uden at man finder morderen.

På et tidspunkt kommer en ny vicekriminalkommissær til byen. Han hedder Bjørn Siiger og beder om at få lov til at grave i sagen. Det er 11 år efter drabet, men Bjørn Siiger, der kender mordet fra den massive omtale, er klar til at gå i kødet på sagen.

– Jeg kom jo og sagde »Det drab skal jeg nok opklare«. Det blev så sværere, end jeg regnede med, fortæller Bjørn Siiger næsten 30 år senere.

Indtil sin pensionering i 2000 har han sagen fremme en gang hvert halve år.

– Havde vi bare haft en spytklat, en dråbe blod eller et fingeraftryk fra morderen. Det pirrer mig stadig på den måde, at jeg sagde, at jeg ville opklare det, siger Bjørn Siiger, der stadig husker, hvor forfærdet over sagens gru han blev, da han første gang åbnede arkiverne og så alt blodet.

Sporene

I dag er det uopklarede drab kriminalinspektør Peter Petersens sag. Og selv om det tynder gevaldigt ud i nye henvendelser, skete der alligevel noget for fem år siden, som gav Sønderborg Politi grund til at dykke ned i arkiverne med bevismaterialer fra sagen.

Dna-metoden var så udviklet, at Rigspolitiet bad politikredsene om at sende alle beviser til analyse. Fra Sønderborg modtog man Antik Andersens blodige frakke, hat og sko.

– Der var ikke noget at komme efter. Gerningsmanden havde ikke efterladt noget spor – der var kun Antik Andersens eget blod på, siger Peter Petersen.

Det efterlod hårløkken som det eneste spor. Den hårløk, som den gamle Antik Andersen rev ud af drabsmanden under sin døds kamp. Ifølge Peter Petersen fik han ikke hårsækken med.

Det ville ellers med de nye dna-metoder have været nok til at skabe en dna-personprofil af morderen. En person, som den gamle efterforsker Bjørn Siiger beskriver således:

– En gemen rovmorder. For at begå så bestialske en forbrydelse for penge må man være i stand til at lukke al menneskelighed ude.

FAKTA